

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemanje za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. in za četrt leta 80 kr., — po pošti prejemanje pa za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 40 kr. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (insetate) vzprejmlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 8 kr., za dvakrat 12 kr., za trikrat 15 kr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 31. julija 1891.

Z Dolenjskega, 28. julija 1891.

Zadnjič smo rekli, da evropski zapad vpliva na nas Slovence neprijetno v verskem oziru. Od zapada pa nam prihaja tudi ena druga misel, o kateri tudi ne moremo trditi, da bi nam bila koristna in našim okoliščinam primerna. Slišati je namreč v novejšem času med duhovščino glas: Ločimo se od posvetne inteligencije, postavimo se na svoje noge!

Ni dvombe, da se tudi ta misel zaseva med nas od naših zapadnih sosedov. Čisto naravsko je namreč, ako se dohovščina na Laškem, Francoskem in semtertje tudi na Nemškem postavlja na svoje noge in se po svoje urejuje; zakaj inteligencija je ondudaj duhovščini večinoma nasprotna, smelo bi se reči odločno sovražna.

Tacih razmer pa pri nas, hvala Bogu, do sedaj še ni, ter si jih tudi ne smemo želeči. Mislím, da tudi na nemškem Tirolskem, kjer so razmere zelo našim podobne, duhovščina ne misli ločiti se od posvetne inteligencije, temveč skuša z njo sporazumno delati. Še manj je pa take ločitve treba pri nas, ker bi bila toliko škodljivejša, kolikor smo mi v narodnem oziru na slabšem od Tirolcev. Vzemimo le naša društva. Združeni jih komaj vzdržujemo, in ni jedno se ne more ponašati, da ima obilico potrebne pomoči. Kako bi šele bilo, ako pojdemo podporniki na dvoje? Vzemimo nadalje naše javne zastope, kakor so državni in deželni zbor, občinski in drugi zastopi. Že zdaj neločeni skušamo, da je večkrat težava najti povsem sposobnih in pripravnih mož. Kako bi bilo pa potem, ko bo zametavala vsaka stranka vsacega, ki ni nje pristaš, mnogokrat morebiti samo zato, ker ga priporoča nasprotna stranka. Očitno je, da pri takem ravnanju narodne koristi ne morejo biti vsestransko dobro zastopane in da potem prepira in boja ne bo nikdar konec. Zakaj ne smemo pozabiti, če ena stranka danes zmaga in posili v ta ali oni zastop malo sposobne zastopnike, da je s tem že za vselej na konji. Zakaj zdaj je treba delati, in vse delovanje je dandanašnji očitno; kritika pa ima na razpolaganje javne shode, svobodni tisk in po občilih, ki jih imamo

dandanašnji, uspešno zvezo s celim svetom. Ako potem en tak zastop nima uspehov, zlasti, če se mu lahko očita nesposobnost, ali ne pride potem cela stranka ob svojo veljavo?

Kakovse drugače je, ako sta združeni duhovska in posvetna inteligencija. Ako n. pr. napravi posvetno razumništvo ta ali oni praznik ter se ga udeleži tudi duhovščina, ali če je kaka cerkvena slovesnost in se je udeleži s celim srcem tudi posvetno razumništvo, kako lepo je to, kako blagodejno vpliva to v narodnem in verskem oziru na priprosto ljudstvo! Sploh pa vemo duhovni, kakor neduhovni, da v družbi, v kateri se nahaja veljaven duhovnik, ni se bati, da bi se govorilo ali delalo kaj nespodobnega ali pohujšljivega. Torej že iz tega ozira ni dobro, če se duhovni ločijo od posvetnih shodov in društev. Zatorej ne ločitev, ampak združitev bodi naše geslo; saj ne delamo za se, ampak za narod, ter nam je skrbeti za njegove dušne kakor telesne potrebe, kar pa dosežemo najuspešneje, najizdatneje z združenimi močmi.

Ako se nam torej in sicer od dveh strani kliče: „le odločno, le odločno“, res, bedimo odločni, ampak ne v prepiru, ne v sovraštvu, temveč v ljubezni do naroda svojega. V tej ljubezni bomo potem tudi mi vsi zapadeni, in naše delovanje bo tem srečnejše, čim odločneje bomo eden drugemu podpirali. V to pomozi Bog!

Luka Svetec

Mari naj Slovenci pojdemo v opozicijo?

Politični položaj je jako zamotan, nikdo za gotovo ne ve, kako se bode razvozlal. Vsak dan nam ga pokaže v drugačni luči. Danes zagledamo na političnem obzorji nemško-poljsko večino, jutri pa zopet izgine ta vznemirljiva prikazen. Za narodne zastopnike je tak položaj gotovo težaven, ter niti ne vedo, kdo bode jutri naš zaveznik, kdo pa naš nasprotnik. Vsako besedo, ki jo kdo izpregovori, mora dobro pretehtati, da ž ujo ne razdere kake zveze, ali da koga ne porine